

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

ALFA-1-ANTITRÜPSIIN

Lühend	S,P-AAT
Mõiste	<p>Seriini proteaasi inhibiitorite perekonda kuuluv valk, mis inhibeerib elastaasi, trüpsiini, kumotrüpsiini, trombiini jt ning sellega takistab koekahjustuse teket.</p> <p>Kodeeritud SERPINA1 geeni poolt, mis asub 14. kromosoomil ning on väga polümorfne (>150 alleeli).</p> <p>Moodustab elektroforeesil ca 80-90% α1-globuliinide fraktsioonist.</p> <p>Ägeda faasi valk. Põletiku või infektsiooni foonil võib AAT defitsiidiga isikul esineda normaalne või kõrge AAT tase. Põletiku mõju välistamiseks on soovitatav määrata koos CRP-ga.</p>
Näidustused	<p>Alfa-1-antitrüpsiini defitsiidi diagnostika:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kroonilise obstruktiivse kopsuhaiguse diferentsiaaldiagnostika• Emfüseem noorematel inimestel (<45 a.), mittesuitsetajatel, peamiselt basaalse kopsuhaaratusesega• Juveniilsete (nt neonataalne hepatiit) ja ebaselgete põhjustega täiskasvanute maksahaiguste diferentsiaaldiagnostika
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti või geeli- ja hüübimisaktivaatoriga katsuti
Materjali säilivus ja transport	2...8 °C 7 päeva, -20 °C 3 kuud
Teostamise aeg ja koht	1 kord nädalas, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Nefelomeetria
Referentsvahemikud	Täiskasvanud: 0,9...2,0 g/l Lapsed: 1,1...1,8 g/l
Tõlgendus	<p>AAT ↑ Äge ja krooniline põletik, infektsioon Trauma Pahaloomulised kasvaja</p> <p>AAT ↓ AAT puudulikkus Enneaegsus Nefrootiline sündroom Raske maksahaigus Pankreatiit Alatoitumus Eksudatiivne dermatiit</p>
Hinnakirja kood	66124
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none">1. Stoller, J. K. (2023). <i>UpToDate</i>. Clinical manifestations, diagnosis, and natural history of alpha-1 antitrypsin deficiency: https://www.uptodate.com2. Anariba, D. E., Lanza, J., & Lessnau, K.-D. (2024). <i>Medscape</i>. Alpha1-Antitrypsin (AAT) Deficiency: https://emedicine.medscape.com3. Meseeha, M., Sankari, A., & Attia, M. (2024). <i>National Library of Medicine</i>. Alpha-1 Antitrypsin Deficiency: https://www.ncbi.nlm.nih.gov4. Reagendi infoleht. N Antiserum to Human Alpha1-Antitrypsin. (2023, Jaanuar). <i>11540180_en Rev. 07 – Outside USA</i>. Siemens Healthcare Diagnostic Products GmbH.

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

	<ol style="list-style-type: none">5. Sanders, C. L. (2018). The Effects of Inflammation on Alpha 1 Antitrypsin Levels in a National Screening Cohort. <i>COPD: Journal of Chronic Obstructive Pulmonary Disease</i>, 10-16.6. CALIPER
Koostaja	Inna Ruffati